

Slovanský ústav dětem

pátek 5. dubna 2024

Valentinská 91/1, 110 00 Praha 1

rezervace: Mgr. Vladislav Knoll, Ph.D.; e-mail: knoll@slu.cas.cz

Pro žáky **prvního a druhého stupně základních škol** jsme připravili čtyři bloky prezentací se zajímavými tématy o slovanských jazycích a mytologiích. Každý blok se skládá z **30 minut prezentace a 30 minut písařské dílny**, kde si děti vyzkouší psaní hlaholice husím brkem či perem a tisk hlaholice pomocí razítek.

8:00 – 9:00 Jak se dřív děti učily číst a psát Mgr. Vladislav Knoll, Ph.D.

Chcete se dozvědět, jak a na co se dříve děti učily psát a jaké učebnice přitom používaly? Vydejte se tedy s námi na cestu časem od nejstarších dob do raného novověku, během níž si mimo jiné budete moci osahat staré psací materiály a potřeby nebo se začíst do slabikářů, z nichž se děti učily před půl tisíciletím.

9:10 – 10:10 Slovanští démoni a bohové Mgr. Jiří Dynda, Ph.D.

Beseda o tom, co jsou čerti, vodníci, klekánice, hejkalové, upíři a rusalky zač. Jak zrcadlí společenské a přírodní jevy? Co znamenaly tyto bytosti pro Slovanů ve středověku a raném novověku? A co dělají a znamenají dnes? Na ukázkách českého, polského a východoslovanského folkloru si na tyto otázky zkusíme odpovědět.

10:20 – 11:20 Čeština a slovanské jazyky Mgr. Jana Kocková, Ph.D.

Dozvíte se, jak se slovanské jazyky dělí a jaké místo mezi nimi zaujímá čeština. Řekneme si, proč často rozumíme i slovům jiného slovanského jazyka, ale také si ukážeme, že často nerozumíme správně (zábavné homonymie). Naučíte se poznat, kterým slovanským jazykem je napsán text (typické znaky pro daný jazyk), a rovnou si svoje detektivní schopnosti vyzkoušíte.

Jak to, že poznáme slovanský jazyk od neslovanského? Proč nemá například ukrajinština vyjmenovaná slova, i když má tvrdé i měkké „i“?

11:30 – 12:30 Čeština a její nářečí PhDr. František Čajka, Ph.D.

V rámci setkání se žáci seznámí zejména s výklady o nářečí jako součásti českého jazyka a s charakteristikou jednotlivých nářečních oblastí. Komponovanou podobou setkání bude provázet rodilý mluvčí slováckého nářečí.

